

'NBA loopt niet aan lei

Ruud Dekkers en Gert-Jan van der Wielen, voorzitter van NIVRA en NOvAA, over de nieuwe Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants.

TEKST MARC SCHWEPPE* | BEELD MARJA BROUWER

Donderdag 17 december 2009, de dag na de leden-vergaderingen van NIVRA en NOvAA (zie pagina 16), die de fusie tussen beide organisaties een belangrijke stap dichterbij hebben gebracht. In Nieuwegein komen de bestuursvoorzitters samen tijdens een bijeenkomst van de SRA. Gert-Jan van der Wielen, gekopt en gemazeld als NOvAA-voorzitter, en Ruud Dekkers als kersvers gekozen voorzitter van het NIVRA. Terwijl het buiten sneeuwt ontvangen ze binnen in vergadercentrum NBC de felicitaties van de SRA. In de wandelgangen van de bijeenkomst bekijken ze samen vooruit naar 2010.

Een gunstige uitkomst van beide ledenvergaderingen, maar was het daarmee ook wat Amerikanen omschrijven als 'a walk in the park'?

Zo makkelijk was het niet, vindt Ruud Dekkers: "Het is goed gelopen dankzij een gedegen voorbereiding en omdat we de leden in het voortraject uitgebreid hebben geconsulteerd. We hebben in ons definitieve fusievoorstel ook helder aangegeven wat er met hun commentaar is gedaan. Er waren zeker kritische vragen in de ledenvergadering, maar de sfeer was positief." Ook Gert-Jan van der Wielen proefde een positieve ondertoon tijdens de NOvAA-vergadering. "Het was zeker een levendige vergadering, waarin een aantal bekende pijnpunten rondom het fusievoorstel aan de orde kwam. We hebben getracht die zo goed mogelijk uit te leggen. Het eindresultaat mag er zeker zijn: een breed draag-

vlak, dat een prima startpositie biedt om te komen tot een nieuwe wet."

Nog niet alle leden zijn overtuigd van de meerwaarde van de fusie; zo'n twintig procent heeft immers tegen gestemd. Hoe gaan NOvAA en NIVRA daar mee om?

Van der Wielen: "Ook die huidige groep tegenstemmers moet zich straks thuis gaan voelen in de nieuwe beroepsorganisatie. We moeten de gekozen pluriforme structuur concreet inhoud geven, zodat die zich in de praktijk kan bewijzen.

Belangrijk is vooral dat we de leden actief betrekken bij dat proces. De mensen maken immers straks de NBA."

Dekkers: "Veel leden willen graag zien dat wat er is geschreven ook in de praktijk zal werken. Dat zag je ook aan de uitkomst van één van de vragen in de ledenpeiling, die over de pluriformiteit ging. We zullen de twijfelaars moeten overtuigen door resultaat te laten zien. Maar tegelijk beseffen we ook dat je nooit alle twintigduizend leden het evenveel naar de zin kunt maken."

EÉN NIEUWE ACCOUNTANTSWET

2010 moet het jaar worden waarin de implementatie van de fusie gaat beginnen. Wat betekent dat?

Dekkers: "Samen met het ministerie van Financiën moeten we het vervolg

vorm gaan geven. Dus zullen we veel tijd en aandacht besteden aan de totstandkoming van één nieuwe accountantswet en aan de besluitvorming daarover door het parlement. Daarvoor hebben we maandelijks overleg met Financiën. En in goed overleg met dat ministerie willen we de politiek gaan overtuigen van de meerwaarde van één nieuwe PBO. Dat is één kant van de implementatie. Ondertussen is het de bedoeling in de loop van dit jaar de beide bureauorganisaties samen te voegen. Als dat gebeurd is, wordt de fusie al veel tastbaarder."

Van der Wielen: "Ook in 2010 blijft de regie over de fusie liggen bij de stuurgroep die het proces tot nu toe gemanaged heeft. Maar ook worden er vanaf dit jaar gezamenlijke bestuursvergaderingen belegd en gaan we commissies gezamenlijk bezetten. Daarbij willen we niet te veel tijdelijke oplossingen zoeken. We gaan geen groot aantal interimwerkgroepen optuigen."

Dekkers: "Die gezamenlijke vergaderingen van beide besturen worden vanaf dit jaar steeds belangrijker. Het accent van de aparte vergaderingen zal meer en meer gaan verschuiven naar formele zaken die de eigen organisatie betreffen. Verder gaan we het regelgevend proces samen opnieuw invullen. Dat ging al grotendeels gezamenlijk, maar er was enig achterstallig onderhoud."

HOGЕ BOMEN

Eén van de pijnpunten in het voortraject was de kritiek die met enige regelmaat wordt uitgestort over de grote accountantskantoren. Recent bleek dat weer uit een AFM-rapportage over die grote kantoren (zie pagina 26).

Ruud Dekkers: 'We vergeten soms het effect van kritiek op de trots die onze leden voelen bij het beroep dat zij uitoefenen.'

band grote kantoren'

Gert-Jan van der Wielen: 'Het collectieve beroep moet meer uit de kast komen.'

Hoe wordt daar mee omgegaan?

Van der Wielen: "Iedereen snapt dat de rol van de grote kantoren maatschappelijk gezien meer impact heeft. Het zijn de hoge bomen die veel wind vangen; wat er binnen het mkb aan de hand is, is voor de media veelal minder spannend."

Dekkers: "Het NIVRA heeft naar aanleiding van de conclusies uit dat AFM-onderzoek aangegeven dat zij met de kantoren en de AFM gesprekken zal voeren, want dergelijke publicaties zijn niet goed voor de sector. Daarmee stelt de beroepsorganisatie zich onafhankelijk op. Die lijn willen we doorzetten binnen de NBA. Een organisatie met een eigen positie, die niet aan de leiband loopt van de grote kantoren. Het wordt een beroepsorganisatie die er is voor het gehele beroep, dus net zo goed voor de niet-openbare accountant. Vanuit die organisatie moeten we de kwaliteit bewaken, actief inspelen op kritiek en waar nodig de discussie aangaan: hoe kunnen we ons werk beter doen?"

Van der Wielen: "Het project Kennis Delen van het NIVRA is een mooi initiatief in dit opzicht. De eerste bijeenkomsten binnen dat project zijn zeker zinvol geweest. Je kunt veel van elkaar leren en dat vervolgens met de buitenwereld delen. Het collectieve beroep moet meer uit de kast komen."

Dekkers: "We vergeten soms het effect van kritiek op de trots die onze leden voelen bij het beroep dat zij uitoefenen. Daarom mogen we de relevantie van het beroep best meer onderstrepen. Als accountants kunnen we veel voor de maatschappij betekenen. Er zijn nieuwe gebieden waarop we

Ruud Dekkers:
'Het is goed gelopen dankzij een gedegen voorbereiding en omdat we de leden in het voortraject uitgebreid hebben geconsulteerd.'

assurance kunnen bieden. Denk aan niet-financiële informatie, ontwikkelingen als XBRL of bij corporate responsibility-rapportages. Als NBA kunnen we daarvoor kaders stellen en nieuwe producten delen met onze leden."

BUREAUDIRECTIE

Wat gaat het gemiddelde NOvAA- of NIVRA-lid van de fusie merken?

Dekkers: "Wat mij betreft straks vooral 'meer voor minder'. We gaan veel aandacht geven aan kwaliteit en tegelijk

Ruud Dekkers: 'Als beroep kunnen we meer dan we vaak zelf denken'

Ruud Dekkers werd op 16 december 2009 gekozen tot nieuwe en waarschijnlijk laatste NIVRA-voorzitter. Wie is hij? En wat wil hij?

TEKST **TOM NIEROP** | BEELD **MARJA BROUWER**

Ruud Dekkers (50) deed na Gymnasium Beta zijn kandidaats bedrijfseconomie aan de Rotterdamse Erasmus Universiteit en zijn doctoraal bestuurlijke informatica in Groningen. Vervolgens behaalde hij in 1982 als 23-jarige zijn RA-titel. In 1981 trad hij in dienst bij Van Dien & Co. Hij werd daar op zijn 28-ste partner en verhuisde in 1991 naar Price Waterhouse om daar de Nederlandse accountantspraktijk uit te bouwen. Hij werd daar in 1994 verantwoordelijk voor de accountantspraktijk en lid van het bestuur. Via de fusie met Coopers & Lybrand tot PricewaterhouseCoopers werd hij in 1998 weer herenigd met zijn oude collega's.

Bij PwC was Dekkers van 2001 tot 1 november 2009 lid van de raad van bestuur en voorzitter van de accountantspraktijk. De bestuurstijd die bij PwC vrijviel – de maximumtermijn was daar bereikt – zet hij nu in voor zijn rol als NIVRA-voorzitter. Daarnaast behoudt hij zijn klantenportefeuille, met uiteenlopende organisaties als onder andere Nuon, Wereldhave, de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam.

Ook zijn nevenfuncties wil hij bewust behouden: curator bij de postdoctorale accountantsopleiding van de Vrije Universiteit en lid van de raad van advies van het New Board Program van Business Universiteit Nyenrode. "Dat laatste is gericht op de opleiding van de nieuwe generatie commissarissen", aldus Dekkers. "Het zijn maatschappelijk relevante functies, waarbij ik het gevoel heb er vanuit de praktijk echt iets te kunnen inbrengen."

Die maatschappelijke relevantie vormt ook een rode lijn in zijn ambities en prioriteiten als voorzitter

van de beroepsorganisatie. "Als accountantsberoep kunnen we veel bijdragen, ook op andere terreinen dan de jaarrekening. Die maatschappelijke relevantie is wat mij betreft ook gekoppeld aan innovatie, aan nieuwe diensten. Zoals assurance bij niet-financiële informatie, bij risicomanagementsystemen, bij een *in control statement*. Maar ook door actief in te spelen op ontwikkelingen zoals XBRL en horizontaal toezicht. Ook daar ontstaat behoefte aan assurance. We kunnen als beroep, in alle geledingen, meer doen om maatschappelijke behoeften te bevredigen. Als beroep kunnen we meer dan we vaak zelf denken."

Daarbij moet de beroepsorganisatie nadrukkelijk meer zijn dan een verlengstuk van de kantoren.

"Als je regelgever wilt zijn en kwaliteitsbewaker, dan kan dat eenvoudig niet. Als NIVRA moet je een eigen positie in willen nemen."

Omgekeerd kunnen de kantoren, zowel grote als kleine, volgens hem ook meer gebruikmaken van het NIVRA als belangenbehartiger voor het beroep in maatschappelijk relevante kwesties. "Neem de discussie over aansprakelijkheid en onlangs over de wat minder strikte accountantsroulatie bij niet-OOB's (zie pagina 30, red). Dat zijn onderwerpen waar het voor individuele kantoren moeilijk is een rol spelen."

Er wordt veel geklaagd over formalisering en bureaucratisering van het beroep. Is accountancy nog steeds leuk?

Dekkers: "Ik vind het beroep nog steeds buitengewoon interessant. Na Enron en de andere affaires was er even twijfel, maar uiteindelijk was het effect vooral dat het gespreksonderwerp voor het beroep is veranderd. Kortweg: van accounting

naar AO/IC en risicomanagement.

In de praktijk merk je dat er erg goed wordt geluisterd naar wat een accountant zegt. Wel belangrijk is dat accountants beter leren communiceren en ook duidelijker hun mening moeten geven. Een dik rapport overhandigen is niet effectief, je moet duidelijk je boodschap overbrengen."

Zie voor de visie van Ruud Dekkers over het accountantsberoep ook zijn opiniebijdrage van 7 januari 2010 op Accountant.nl: 'Het beroep in 2010'.

Ruud Dekkers privé

Burgerlijke staat: samenwonend met Suzanne (ook PwC-partner)

Hobby's: wildlife fotografie, video, wijn, lezen plus "alles wat snel gaat": auto's, boten, skiën.

Gert-Jan van der Wielen: 'Grote kantoren zijn hoge bomen die veel wind vangen; wat er binnen het mkb aan de hand is, is voor de media minder spannend.'

zorgvuldig omspringen met de financiële middelen. De contributie is best stevig, daar moet wat van af kunnen zoals in het fusiedocument omschreven."

Van der Wielen meent dat we de lat niet meteen te hoog moeten leggen: "Heel veel leden vinden het prima wat we op dit moment voor ze doen. Wat ik vooral belangrijk vind is dat we worden ervaren als een beroepsorganisatie die dichtbij zijn leden staat. Ook daarom willen we de afdelingsstructuur zoals de NOvAA die kent binnen de NBA overeind houden."

Het bureau van de nieuwe beroepsorganisatie staat straks onder leiding van twee directeuren, die allebei geen accountant zijn. Is dat een tijdelijke oplossing?

Van der Wielen: "Nee hoor, het is geen doel op zich om een accountant in de bureaudirectie te hebben. Belangrijk zijn vooral de competenties om het nieuwe bureau te leiden en daarbinnen twee culturen samen te brengen. In dat opzicht heb ik vertrouwen in de tandem Van Arkel-Wammes."

Dekkers: "Binnen het bestuur en de beide bureaus zitten genoeg AA's en RA's.

Uitgangspunt is dat we vertrouwen op een directie die de juiste dingen doet en daarover transparant rapporteert. Alleen als er dingen niet goed gaan moet je als bestuur ingrijpen. Binnen het NIVRA hebben we dat vorig jaar gezien rondom de financiën. Dat was een signaal dat we extra aandacht moesten geven aan de

Gert-Jan van der Wielen: 'Ook die huidige groep tegenstemmers moet zich straks thuis gaan voelen in de nieuwe beroepsorganisatie.'

kwaliteit van de managementinformatie en de financiële functie."

LAATSTE HALFJAARTJE

Doen beide voorzitters straks bij de bestaande organisaties het licht uit, of moet de NOvAA in juni aanstaande toch nog een opvolger voor Van der Wielen benoemen?

De NOvAA-voorzitter glimlacht: "In principe ben ik in juni aanstaande aftredend en benoemen we een opvolger. Maar we

zijn ook pragmatisch. Als de planning rond de fusie zo vlot gaat als gehoopt, ben ik bereid nog voor een laatste halfjaartje bij te tekenen. Maar dan moeten we wel duidelijke signalen hebben dat we vanaf 2011 als NBA verder kunnen."

Dekkers hoopt in ieder geval de laatste NIVRA-voorzitter te worden: "Hoe lang dat nog duurt is uiteraard afhankelijk van hoe het loopt richting de formele start van de NBA. Zover kunnen we nu nog niet vooruit kijken. Een bijdrage leveren aan de totstandkoming vind ik op dit moment het belangrijkste." □

NOOT

* Marc Schweppe is senior adviseur beleidscommunicatie bij het NIVRA.

Ruud Dekkers: 'Het wordt een beroepsorganisatie voor het gehele beroep, dus net zo goed voor de niet-openbare accountant.'